

سرمقاله تغییرات مدیریتی مفید یا مضر؟

ملت غیور ایران با شرکت در انتخاباتی شورآفرین، رییس دولت یازدهم را انتخاب کردند. با انتخاب رییس جمهور بخشی از بدنه مدیریتی کشور دچار تغییر خواهد شد. سوال این است این تغییر مدیریتی مفید است یا مضر؟ در اولین نگاه گفته می شود مدیران طی سالها کسب تجربه پیچ و خم سیستم اداری را می شناسند و عوض شدن این مدیران می تواند ضربه جبران ناپذیر بر سیستم وارد کند. اگر جریان مدیریتی کشور را به رودخانه ای تشبیه کنیم که در مسیر حرکت خود زندگی و شادابی را برای کشور به ارمغان می آورد تک تک مدیران قطرات آب روان این رودخانه هستند و بنا با اقتضای این جریان در ابتدا، انتها، وسط یا کنار رودخانه قرار می گیرند. آنچه مسلم است فلسفه وجودی این رودخانه است که باید باشد و جریان یابد. قطرات گرچه مهم هستند و کل آب رودخانه از این قطرات ساخته می شود ولی اهمیت آن به اندازه کل رودخانه نیست. تغییرات مدیریتی باعث می شود چرخش نخبگان ایجاد شود و افراد نخبه از زاویه های مختلف حل یک مشکل را به بوته آزمایش بگذارند. خرد جمع بر خرد فرد ارجحیت دارد. خروجی افکار مختلف حتی افکار متضاد منجر به یک ایده و فکری نو می شود که می تواند مشکلی را حل کند. لذا باید پذیرفت تغییرات مدیریتی اگر به درستی اعمال شود همیشه مفید است و نتایج مثبت برای سیستم اداری خواهد داشت و مدیران چه در سمت مدیریتی باشند و چه نباشند بخشی از رودخانه مدیریتی کشور هستند که در طول تاریخ جاری خواهند بود.

پایش، اطلاعاتی را برای مقایسه اجرای فعالیتها با استانداردها و معیارها فراهم می سازد و به دنبال آن برای رفع نواقص کنترل انجام می گیرد. کنترل فرایند برای اطمینان از اجرای برنامه ها و اصلاح انحرافات به منظور دستیابی به اهداف معین است. در نتیجه بمنظور پیشگیری از انحراف در برنامه های خود و از بین رفتن منابع با توجه به محدود بودن و کمیاب بودن منابع بایستی با دقت، هر مرحله از برنامه ها را پایش نموده تا از منابع بصورت کارا و اثر بخش در سازمان خود استفاده نماییم.

پویا، یعنی مستمر باشد و گویا یعنی با شاخص های اختصاصی و مناسب سنجش شود. موثر، یعنی اطلاعات و نتایج حاصل از پایش باید به طور دقیق تحلیل شود و علت هایی که موجب تقویت یا تضعیف برنامه شده است و نیز فرصت هایی که وجود داشته و تهدید هائی که در کمین برنامه بوده مشخص گردد. برنامه از سه قسمت (داده ها، فرایند و ستانده ها) تشکیل می شود که برای پایش برنامه ها بایستی اهدافی را مد نظر داشته باشیم، ابتدا باید مشخص کنیم که چه مرحله ای از برنامه را می خواهیم پایش نماییم.

برای انجام یک پایش خوب ضمن توجه به اینکه در چه مرحله ای از برنامه قرار داریم بایستی به موارد ذیل جهت توجه کنیم:

- در مرحله داده ها: ۱- زمان ۲- نیروی انسانی ۳- منابع مالی ۴- منابع اطلاعاتی ۵- مشارکت افراد و گروهها

برای پایش مرحله فرایند به موارد: ۱- رعایت ضوابط و مقررات ۲- حفظ استانداردها ۳- برقراری ارتباطات

- و همینطور برای پایش ستانده ها بایستی به: ۱- مطلوبیت نتایج در هر مرحله ۲- به موقع بودن خدمات ۳- به هنگام بودن تصمیم گیری ۴- اعتبار گزارشها ۵- حل و فصل تعارضات ۶- رضایت جامعه توجه نمود.

نظام پایش Monitoring System

چگونه برنامه ریز می تواند بفهمد که با اجرای فعالیت های طراحی شده مشکل سلامتی حل شده است و به هدف خود رسیده است؟

بدین منظور نیاز به وجود یک نظام اطلاعات مدیریت و نظام پایش و ارزشیابی می باشد. طراحی فعالیتها جهت تحقق اهداف در حقیقت بیان یک فرضیه (Hypothesis) است که جهت آن از فعالیت بسوی هدف می باشد.

در این راستا دو سوال عمده برای برنامه ریز وجود دارد که باید به آنها پاسخ دهد: آیا فعالیت ها در عمل مطابق با طراحی (استاندارد) اجرا می گردند؟ به عبارتی آیا استانداردهای فرایندها در عمل تحقق یافته اند؟ آیا اجرای فعالیتها مطابق استاندارد ها تحقق اهداف را به دنبال خواهد داشت؟

تعریف پایش (Monitoring): پایش عبارت از سنجش درجه انطباق فعالیت ها با استانداردها در حین اجرای برنامه هاست که از چند قسمت تشکیل شده است.

- در پایش برنامه، ۳ قسمت باید مورد بررسی قرار گیرند: ۱- درونداد ۲- فرایند ۳- برونداد
- پایش باید دارای ویژگی هایی زیر باشد که عبارتند از: ۱- پایش باید جامع باشد ۲- پویا باشد

واژگان سلامت؛

تعیین کننده های سلامت:

Determinants of Health

طیفی از عوامل شخصی، اجتماعی، اقتصادی و محیطی وجود دارند که وضعیت سلامت افراد و جوامع را تعیین می نمایند.

پیام مدیریت موثر

برنامه ریزی موثر فردی، از توجه غیرمنطقی برای شکستها جلوگیری و آن را با یادگیری از اشتباهات جایگزین می کند.

تشکر و قدردانی

از جناب آقای طاهرخانی پیام گزار محترم سازمان آموزش و پرورش استان و رئیس شورای پیام گزاران دستگاه های اجرایی استان به خاطر پیشنهاد تشکیل کمیته راهبری این شورا و حضور مستمر در جلسات کمیته تشکر می گردد.

زیر نظر دکتر علی اکبر زینالو رییس دانشگاه علوم پزشکی قزوین

شورای نویسندگان: دکتر نوید محمدی، دکتر سید سعید اسکویی، مهندس عزیزخانی، مهندس محسن نوری، عیسی کشاورز معتمدی، سیده فاطمه میری، غلامحسن شعبانی، شهرزاد شکر مزدهی، زهرا کشاورز قاسمی، محمدمهدی بندرجی

مشاور: دکتر بهزاد دماری، متخصص پزشکی اجتماعی و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

آدرس سایت دبیرخانه: <http://hpu.qums.ac.ir>

تلفن ۳۳۶۳۸۷۲

این پیک صرفاً برای اطلاع رسانی به مخاطبان دبیرخانه سیاستگذاری سلامت استان، شامل مدیران، میانجیان مشارکت مردم، اعضای هیأت علمی و کارشناسان دانشگاهها و دستگاهها در پهنه استانی است و اقیباس از آن با ذکر منبع بلامانع است.

با ارائه نظرات و پیشنهادات خود ما را در تدوین بهتر این پیک یاری نمایید.

۴) خانه مشارکت مردم در سلامت

مشارکت مردم به عنوان یک راهبرد اساسی در ارتقای سلامت جمعیتها و برنامه های سلامت محسوب می شود. لذا:

- طی برنامه ریزی رئیس خانه مشارکت مردم (آقای انصاریان) و کارشناس فنی خانه مشارکت و مسئولین امور مساجد مستقر در سطح شهرستانها با کارشناسان جلب مشارکتهای مردمی شبکه بهداشت و درمان شهرستانها جلسات آموزشی با عنوان شیوه زندگی سالم در روزهای اعتکاف در مساجد مستقر در شهرستانها توسط کارشناسان شبکه بهداشت و درمان برگزار گردید. (ادامه دارد...)

۵) فعالیتهای سلامت محور شهرستانها

به منظور بررسی وضعیت دبیرخانه شورای سلامت شهرستانها، چک لیستی توسط دبیرخانه سلامت استان تهیه شده که به توسط آن، دبیرخانه شهرستانها پایش می گردند. در این راستا، کلیه دبیرخانه های شورای سلامت شهرستانها مورد بازدید قرار گرفته و چک لیست پایش، تکمیل و پسخوراند لازم برای رفع مشکلات موجود ارسال گردید.

مهمترین مصوبات شوراها مرتبط

کارگروه تخصصی سلامت و امنیت غذایی در جلسه اخیر (تیر ماه) به نکته مهم و با اهمیتی صحنه گذاشت که در صورت پرداختن به آن حمایت کم نظیری از فعالان سلامت استان به عمل خواهد آمد. در این جلسه چالشهای سلامت استان که توسط دبیرخانه سیاست گذاری سلامت استخراج گردیده بود ارائه گردید. همچنین نظامنامه مدیریت و توسعه سلامت همه جانبه استان نیز قبل از تصویب در شورای برنامه ریزی استان، در این کارگروه به تصویب اعضا رسید و به این ترتیب استان قزوین اولین استان است که موفق به نهایی کردن این نظامنامه در سطح کشور خواهد شد.

طرح مساله و جلب حمایت استانی

متن چالش های سلامت دستگاه های اجرایی استان که توسط دبیرخانه سیاستگذاری سلامت احصاء شده است به کلیه معاونین دانشگاه ارسال شد. از معاونین محترم تقاضا می شود ضمن مطالعه دقیق نقطه نظرات فنی خود را جهت جمع بندی به دبیرخانه سیاستگذاری سلامت ارسال فرمایند تا در برنامه ریزی ها مورد استفاده قرار گیرد.

گزارش فعالیت های استانی

۱) شورای پیام گزاران و مشاوران سلامت دستگاهها

در راستای توسعه برنامه جامع سلامت استان، به منظور اجرای پروژه های سلامت محور، اداره کل حوزه استاندار قزوین اقدام به تعریف پروژه هایی در این زمینه و ارائه آنها به هدف انعقاد تفاهم نامه با دانشگاه علوم پزشکی نموده است. عناوین پروژه های این اداره کل:

۱. آموزش کارکنان ادارات استان در زمینه ارتقاء جایگاه خانواده جهت پیشگیری و کاهش طلاق
 ۲. غربالگری بیماری های مختص بانوان جهت کارمندان زن استانداری و فرمانداری های شهرستانها
 ۳. ساماندهی و توسعه ورزش بانوان شاغل در استانداری
- این پروژه ها با زحمات و برنامه ریزی های جناب آقای محمد اسماعیل رضایی مدیر کل محترم و سرکار خانم نیک سرشت پیام گزار محترم حوزه استاندارانجام پذیرفته است.

۲) شورای پیام رسان سلامت استان

جلسه شورای پیام رسان سلامت با حضور اکثریت اعضا تشکیل و مقرر گردید حول محورهای سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی پیام ۸ ماهه باقیمانده سال ۹۲ تهیه و آماده گشته که جهت اطلاع رسانی با روشهای موجود اقدام گردد که در این خصوص به جهت بارش افکار از طریق رییس شورا افکار سنجی از تمامی کارکنان دانشگاه با موضوعات تعیین شده به عمل آید.

۳) دیده بان سلامت

با توجه به اهمیت انتخاب رئیس و اعضای علمی اندیشگاه سلامت کمیته مشورتی با حضور صاحب نظران دانشگاه جهت تعیین رئیس و اعضای علمی اندیشگاه سلامت در تاریخ ۲۹ تیرماه برگزار شد. در این جلسه ۱۷ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه که دارای تخصص و تجربه کافی در حیطه سلامت اجتماعی هستند حضور داشتند. پس از جمع بندی آرا و نظرات، رئیس و اعضای اصلی و علی البدل علمی اندیشگاه مشخص شدند. جناب آقای دکتر صفری دانشیار دانشکده بهداشت به عنوان رئیس اندیشگاه منصوب شدند.